

Synspunkt. Dersom man kunde sige, at vor Finanslov var et Barometer, hvorpaa man kunde udregne, hvor godt det gik med Erhvervslivet i vort Land, og vi saaledes kunde sige, at ligesom vore Indtægter stige, Toldskatterne f. Eks., saaledes gaar ogsaa Erhvervslivet frem, saa var det dobbelt glædeligt. Men desværre tror jeg, at Stillingen er den, at Finansloven ingenlunde er noget rigtigt Barometer i den Henseende, og jeg tror, at man af visse Poster paa selve Finansloven kan se, at det netop forholder sig omvendt, og jeg skal tillade mig at berøre nogle af disse Poster, nemlig dem, hvor Staten optræder som næringsdrivende. Staten er f. Eks. Landbruger ved Domænerne. Der se vi, at Domæneindtægterne, som væsentlig hidrøre fra Landbruget — der er ganske vist ogsaa andre Virksomheder knyttede dertil, men i øvrigt kan man kalde det Landbrug — for 20 Aar siden viste et Overskud af henimod 900,000 Kr. — i Aaret 1874—75, f. Eks. var det 884,267 Kr. — og i sidste Statsregnskab ere vi nede paa 580,000 Kr. Det er en Nedgang paa Statens Landbrug af omtrent 300,000 Kr. Gaa vi til Statens Skove, saa viser det sig, at Staten som Skovbruger er endnu langt uheldigere. For 20 Aar siden havde vi et Overskud af Statens Skove af over 1,025,000 Kr., og hvad have vi nu ud af Skovene? Ja, vi have paa sidste Statsregnskab ikke mere end 164,956 Kr. Det er en Nedgang i Overskuddet fra vore Skove paa over 800,000 Kr. Det hidrører fra, at Træet ikke koster saa meget, saa at Indtægten er aftagende, men det hidrører mærkelig nok ogsaa fra, at Udgifterne ere i høj Grad tiltagende. Den Gang, vi havde 1 Mill. Kr. Overskud af Skovene, havde vi en Udgift af ca. 700,000 Kr., og nu ere vi 200,000 Kr. højere oppå med Udgiften. Udgiften er altsaa meget betydelig, Indtægten er aftagen i høj Grad, og vi staa nu med næsten intet Overskud af samtlige Skove. Det forekommer mig, at det var noget, Regeringen særlig maatte tage sig af, at undersøge dette Forhold, for det truer med, at vi om faa Aar ikke have det aller ringeste ud af Skovene. Det siges, at hvis den Forandring sker med Toldloven, at Toldsatserne paa Træ nedsættes, vil dette i Forbindelse med, at vi faa Dampfærge fra Sverige herover, føre til yderligere Nedgang i Træpriserne, og saa staa vi over for det, at vort Skovbrug slet intet Overskud giver. Saa ligger den Tanke nær at faa at vide, hvad disse Skove ere værd, og her er det, jeg i det hele taget beklager,

at vi ikke have nogen Statistik over samtlige Statsejendomme, saa at man kunde se, hvad disse Domæner og Statsejendomme ere værd, for at man kunde se, hvor lidt eller hvor meget de forrente sig. Nu er der ingen af os, der ved noget derom, vi kunne kun se, at Overskuddet er aftaget i overordentlig Grad. Som Skovbruger har Staten altsaa været i høj Grad uheldig, og den har ogsaa været uheldig som Landbruger. — Hvor heldig eller uheldig Staten har været som handlende, faar man et Indtryk af gennem den grønlandske Handel. Denne indbragte for 20 Aar siden over 300,000 Kr., medens den nu er nede paa et næsten lige saa stort Underskud. Paa sidste Statsregnskab have vi et Minus af 268,000 Kr., altsaa en Tilbagegang paa næsten 600,000 Kr. Dette viser, at Staten ligeledes som handlende er meget uheldig. Det eneste Sted, hvor Staten har været nogenlunde heldig, er som Fabrikejer. Vi have jo en Fabrik, der hedder Usserød Klædefabrik. Den gav for 20 Aar siden kun 33,000 Kr., men nu giver den 97,000 Kr. Det er en meget betydelig Fremgang og viser, at det betaler sig i dette Land at være Fabrikejer, og at det er det eneste, der betaler sig i dette Land; thi Finansloven viser, at baade som Skovbruger og som Landbruger og som handlende gaa vi tilbage.

I Forbindelse med dette vil jeg omtale et Forhold, som maaske ligger lidt uden for selve Finansloven, skønt det dog ogsaa til Dels henhører herunder. Det er den Maade, hvorpaa vi opkræve Brændevinsafgiften af den indenlandske Produktion i Forhold til den Brændevinsafgift, der opkræves af den Brændevin, der kunde komme fra Udlandet. Der er den overordentlig store Forskel i Toldsatserne, at medens vi beskatte den indenlandske Produktion med 18 Øre pr. Pot, beskatte vi det, der kommer fra Udlandet med indtil 50 Øre pr. Pot. Det bevirker et Forhold, som jo er ganske besynderligt, nemlig at de danske Spritfabrikker have dannet en Ring her i Landet; og at de staa sig meget godt derved, ser man af, at disse Aktier forrentes med $7\frac{1}{2}$ pCt., og ikke desto mindre have, efter hvad man nu ser i Bladene, Spritfabrikkerne besluttet at fordyre Brændevinen med 3 Øre pr. Pot. Det er en Skat, som svarer til 1,200,000 Kr., som Spritfabrikkerne uden videre kunne lægge paa Befolkningen, og de kunne egentlig blive ved at lægge paa, for naar de have Monopol — saa godt som da — ved, at de ere helt beskyttede mod Udlandets Konkurrence,